

różnych zawodów. W latach poprzednich uczniowie również mieli możliwość odbycia praktyk w Budapeszcie i Maladze.

Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące za swoją działalność na rzecz rozwoju kultury kaszubskiej zostało docenione przez instytucje związane z regionem. Jedną z przyznanych nam nagród jest wyróżnienie Wielkie Bazuny – za 20 lat efektywnej działalności edukacyjno-wychowawczej. Bazuna jest wyrazem uznania za działalność na rzecz utrwalania historii, tradycji i kultury kaszubsko-pomorskiej, zwłaszcza na terenie Zaborów i Gochów. Nagroda jest przyznawana za zaangażowane postawy obywatelskie i działalność na rzecz rozwoju lokalnego środowiska i wychowania młodzieży. Bazuny przyznaje Fundacja „Naji Gòchè”. Należy wspomnieć również o niezwykle prestiżowym odznaczeniu, jakim jest Medal Stolema, który od 1967 roku przyznawany jest przez Klub Studencki Pomora-

nia. Jak podkreślono w uzasadnieniu przyznania nagrody, Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące w Brusach było jedną z pierwszych placówek, w których wprowadzono naukę języka kaszubskiego. Miało to miejsce w 1991 r. Od 30 lat mury KLO opuściło wielu absolwentów, którzy dzisiaj działają na rzecz krzewienia kultury Kaszub.

Agnieszka Łacka

Od 1994 roku pracuje w Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach nauczając języka polskiego i wiedzy o kulturze.

Justyna Narloch

Od powstania Kaszubskiego Liceum Ogólnokształcącego w Brusach w roku 1991 pracuje jako nauczycielka języka polskiego. Jest również bibliotekarzem w Zespole Szkół w Brusach.

Anna Wołczuk

By czas nie zaćmił i niepamięć ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ – NAUCZYCIELE OBYWATELSKOŚCI



**Szkoła Podstawowa nr 8
im. Żołnierzy Armii Krajowej
w Słupsku**

Jednym z zadań współczesnej szkoły jest przygotowanie ucznia do dojrzałego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu publicznym. Jest to zadanie trudne. Łatwiej przecież skupić się na karierze i własnym rozwoju niż dodatkowo poświęcać czas na sprawy, za które nikt nam nie zapłaci, a nawet skrytykuje. Jak się do tego zabrać? Od czego zacząć? Myślę, że należy wrócić do korzeni. Punktem wyjścia powinien być szacunek do tradycji i historii. Z przeszłości należy czerpać wzorce zachowania i postawy godne naśladowania. Patron każdej szkoły jest postacią, która jako pierwsza zasługuje na uwagę. W Szkole Podstawowej nr 8 w Słupsku są nim Żołnierze Armii Krajowej. Ta ogromna grupa osób zdała swój egzamin dojrzałości z zaangażowania w sprawy publiczne, znacząc go własną krwią i poświęceniem życia. Co więcej akowcy, którzy przeżyli koszmar II wojny światowej, nie zaprzestali swojej działalności, ale do końca życia dają świadectwo zaan-

gażowania, zainteresowania i troski o sprawy wspólne dla całego społeczeństwa.

Poniżej przedstawiam propozycje, jak współcześnie wykorzystać postać patrona szkoły w edukacji obywatelskiej na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 8 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Słupsku.

Wspólne śpiewanie

Festiwal Pieśni Patriotycznej to coroczny koncert w SP 8, podczas którego klasy 0-8 śpiewają jedną z przygotowanych pieśni wojskowych. Kilka miesięcy wcześniej przedstawiciel uczniów losuje tytuł piosenki, po czym następują długie przygotowania i próby. Dzieci nie tylko uczą się słów utworu, ale także, pod opieką wychowawcy, układają choreografię, przygotowują kostiumy i rekwizyty, niektórzy akompaniują kolegom na instrumentach muzycznych. 14 lutego zaś, w rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową, społeczność szkolna obchodzi święto swojego patrona. To właśnie tego dnia odbywa się festiwal. Na szkolnych korytarzach można zobaczyć uczniów ubranych w stroje galowe, żołnierskie, partyzanckie. W czasie koncertu prym wiodą utwory z czasów II wojny światowej, np. „Pałacyk Michła”,

„Warszawskie Dzieci”, „Sanitariuszka Małgorzatka”, „Czerwone Maki”, ale nie brakuje też pieśni legionowych, np. „My, Pierwsza Brygada”, „Przybyli ułani pod okienko” czy współczesnej pieśni „Róża i bez”. Występy klas ocenia jury, w skład którego wchodzi nauczyciele muzyki i zaproszeni goście. Zwycięstwo w festiwalu to nie tylko zaszczytny tytuł laureata, ale również puchar i bon pieniężny do zrealizowania przez całą klasę.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 8 w Słupsku opuszczając mury szkoły zna wiele polskich pieśni patriotycznych. Potrafi współpracować w grupie, razem realizować postawiony cel, wyrażać siebie. Poza tym rozwija swoją świadomość kulturową, kultywując pamięć o przodkach i historii Polski.

Izba Pamięci

Z racji patronatu, jakim objęta jest nasza szkoła, w jej murach funkcjonuje izba pamięci o żołnierzach Armii Krajowej. Zgromadzone są tam pamiątki rodzinne, dokumenty, rekwizyty używane przez akowców w czasie wojny. To swego rodzaju małe muzeum jest miejscem przeprowadzenia lekcji historii, których głównymi bohaterami i narratorami są patroni naszej szkoły. Takie spotkania dają uczniom możliwość bezpośredniego spotkania żołnierzy walczących w czasie II wojny światowej, porozmawiania z nimi, wysłuchania ich opowieści i przeżyć również z czasów powojennych. Uświadamia to naszej młodzieży, jak ważne jest zaangażowanie i współpraca dla losów całego narodu.

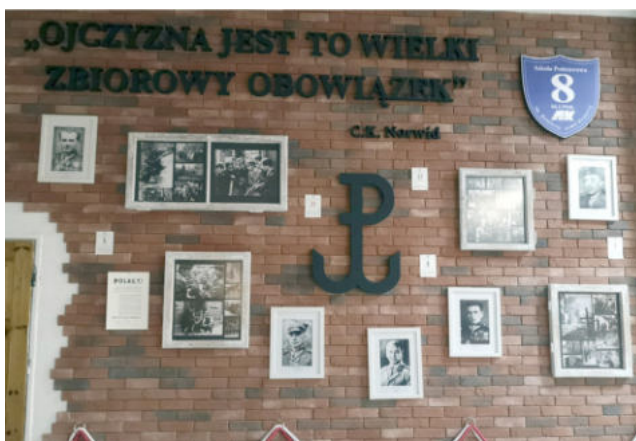
Uroczystości

Szczęściem uczniów i nauczycieli naszej szkoły jest fakt, że mogą oni poznać jej patronów – żołnierzy Armii Krajowej. Nie są to postacie znane wyłącznie z kart historii, żyjące kilkaset lat temu, ale realne osoby, które – na ile tylko kondycja i zdrowie pozwalają – często goszczą w murach „ósemki”. Uczniowie mogą zobaczyć i posłuchać akowców podczas uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego czy święta szkoły. Opowiadają oni o swoich przeżyciach i doświadczeniach z czasów wojny. Porównują je do czasów współczesnych i obecnej sytuacji młodzieży.

Poprzez takie spotkania nasi uczniowie doświadczają nietypowej lekcji historii. Poznają świadków i kreatorów najnowszej historii Polski i świata. Uczą się szacunku dla osób starszych i ich życiowego doświadczenia. Poznają motywy ich działań i hierarchię wartości, którą kierowali się w życiu.

1 Listopada – pamiętamy...

Pamięć o patronach naszej szkoły jest również pielęgnowana w dniu Wszystkich Świętych. Jest to kolejna okazja, aby przybliżyć sylwetki bohaterów II wojny światowej, którzy swoją małą ojczyznę



znaleźli w Słupsku, Ustce czy Kobyłnicy. Uczniowie wraz z wychowawcami odwiedzają cmentarze i zapalają znicze na grobach akowców. Ponadto na każdym z nich pozostawiona jest ręcznie wykonana chorągiewka w barwach biało-czerwonych z pamiątkową dedykacją.

Obowiązkiem współczesnych ludzi jest pamięć o bohaterach i wydarzeniach z lat 40-tych XX wieku. Odwiedzenie cmentarzy i zapalenie zniczy na grobach akowców jest wypełnieniem tego zadania przez uczniów SP 8 w Słupsku.

Anna Wołczuk

Nauczyciel języka angielskiego w Szkole Podstawowej nr 8 w Słupsku.